

Kommunedelplan landbruk Rælingen 2016 – 2027 - Handlingsdel

4.1 HOVEDMÅLSETTING FOR MATPRODUKSJON

Øke matproduksjonen i Rælingen i takt med befolkningsveksten i landet

Delmål 4.1 A: Sikre et sterkt jordvern					
ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Sikre jordbruksarealet	Sikre jordbruksarealet til matproduksjon gjennom strategien om Grønn strek og fastholde kommuneplanens vedtatte arealformål.	Utbyggingsservice	Arbeidstid	Løpende
II	Praktisering av jordloven	Gjennomføre en streng praktisering av jordloven og unngå fradeling eller omdisponering av jordbrukets egne arealer.	RKL	Arbeidstid	Løpende
III	Erstatningsareal	I reguleringsprosesser vurdere muligheten til å kunne etablere erstatningsareal for dyrket areal som går ut som landbruksformål.	Utbyggingsservice	Arbeidstid	Løpende

Delmål 4.1 B: Tilrettelegge for bedre utnyttelse av ressursene i utmarka

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
IV	Kartlegge nye mulige beiter	Kartlegge mulige arealer i utmarka, som gamle havnehager og strandsoner langs Øyeren og Nitelva, som kan brukes til husdyrbeite.	RKL	Arbeidstid	Løpende
V	Stimulere gjenåpning av gamle beiteområder i utmarka	Veilede om utarbeidelse av skjøtselsplaner til gjenåpning av gamle beiter og oppfordring til å søke tilskudd til rydding og inngjerding i utmarka	RKL	Arbeidstid	Løpende

Delmål 4.1 C: Øke kompetansen og rekruttering til landbruket

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
VI	Utvikle et samarbeid	Utvikle et samarbeid mellom barn og unge, skolen og landbruket om urbant landbruk.	RKL + Barn og oppvekst	Arbeidstid	2017
VII	Samarbeidsprosjekt mellom skolene og skogforvaltningen	Utredning om praktisk skogforvaltning i skolesektor i kommunen.	RKL	Arbeidstid	Løpende

Delmål 4.1 D: Gjøre arealer mer produktive

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
VIII	Leid areal holdes i hevd	Sikre at eid og leid areal holdes i hevd ved å følge opp driveplikten.	RKL	Arbeidstid	Løpende
IX	Bedre drenering	Gjennom veiledning, formidling av ny kunnskap og oppfordring til å søke tilskudd øke innsatsen på dreneringstiltak.	RKL	Arbeidstid	2016

4.2 HOVEDMÅLSETTING FOR NÆRINGSUTVIKLING I LANDBRUKET

Flere nye landbruksbaserte næringer på gårdene i Rælingen

4.2.1 Småskala matproduksjon og turisme

Delmål 4.2 A: Kommunen skal legge til rette for utvikling av småskala- og spesialitetsprodukter som gir økt næringsvirksomhet

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Næringsutvikling og gründervirksomhet	Kommunen skal inkludere landbruket i sitt strategiske arbeid med næringsutvikling og gründervirksomhet i Rælingen.	Rådmannskontoret	Arbeidstid	2017
II	Næringsutvikling for landbruk og reiseliv	Gjennom prosjektet Mulighetenes arena i region Nordre-Øyeren integrere natur – og kulturminneverdier, herunder Nordre Øyeren og Østmarka, som en del av grunnlaget for næringsutvikling for landbruk og reiseliv.	RKL + Kultur	Arbeidstid	2017

Delmål 4.2 B: Skape grunnlag for at mat fra Rælingen kan markedsføres gjennom et initiativ for en felles markedsføring i regionen

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
III	Kurs	Kommunen skal formidle seminar/kurs for interesserte bønder/foredlere.	RKL	Arbeidstid	Løpende
IV	Veiledning	Kommunen skal veilede i veien fra idé til produkt, mht. støtteordninger og egnede rådgivningsorgan.	RKL	Arbeidstid	Løpende

Delmål 4.2 C: Kommunen skal stimulere til økt besøk av turister, også lokalbefolkning knyttet til opplevelser i Rælingens kultur- og naturlandskap fra Østmarka til Øyeren og sikre kobling mellom landbruk, natur- og kulturminneverdier

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
V	Kulturlandskapstiltak	Kommunen skal stimulere til åpning av landskapet ved hjelp av kulturlandskapstiltak via eksisterende tilskuddsordninger.	RKL	Arbeidstid	Løpende
VI	Gode løsninger for næring knyttet til landbruk og turisme	Kommunen skal avveie ulike hensyn og bidra til løsninger for næring knyttet til landbruk og turisme, som eks. overnatting og aktiviteter, ved ny bruk av landbruksbygninger og fritidsboliger knyttet til landbrukseiendommer.	RKL + Utbyggingsservice	Arbeidstid	Løpende

4.2.2 Landbruket som en produsent av sosiale og medmenneskelige verdier

Delmål 4.2 D: Kommunen skal bidra til partnerskap mellom kommunen og landbruket innen helse, skole og omsorg for å utvikle hensiktsmessige arenaer for hele befolkningen.

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Grønn omsorg	Kommunen skal legge til rette for å etablere tjenester innen «grønn omsorg».	RKL + THO	Arbeidstid	Løpende

4.2.3 Urbant landbruk

Delmål 4.2 E: Kommunen skal legge til rette for urbant landbruk

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Inkludere i planlegging	Rælingen kommune skal i utbyggingsprosjekter inkludere muligheter for urbant landbruk / andelslandbruk.	Utbyggingservice	Arbeidstid	Løpende
II	Kunnskap	Kommunen skal også aktivt bidra med kunnskap om urbant og bynært landbruk, for grunneiere som ønsker å ta initiativ til andelslandbruk, parsellhager eller andre former for hagebruk.	RKL	Arbeidstid	Løpende

4.3 HOVEDMÅLSETTING FOR KULTURLANDSKAP OG KULTURMINNER

Åpent kulturlandskap for friluftsliv og naturopplevelser

Delmål 4.3 A: Kommunen skal ha et levende og åpent kulturlandskap der natur- og kulturminne-verdier ivaretas					
ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Økt skjøtsel	Økt stimulering til skjøtsel av kulturlandskapet ved beiting, slått og rydding av kratt, gjennom tildeling av eksisterende tilskuddsordninger.	RKL	Arbeidstid + SMIL	Løpende
II	Støtte til frivillige	Kommunen skal støtte opp om frivillig arbeid for rydding/beiting rundt kulturminner i landbrukets kulturlandskap.	Kultur	Arbeidstid + kommunalt tilskudd til frivillig arbeid	Løpende
III	Siktlinjer fra bilvei	Kommunen skal stimulere til rydding av siktlinjer fra bilvei ut i kulturlandskapet og særlig til rydding av siktlinjer ut i Nitelva og Øyeren.	RKL	Arbeidstid + Prosjektmidler (500.000,-)	2017
IV	Raviner	Ivareta Rælingens særpregede landskap med raviner. Kartlegge ravinelandskapet for bedre sikring av kunnskapsgrunnlaget.	RKL + Rådmannskontoret	Arbeidstid	2018

4.4 HOVEDMÅLSETTING FOR KLIMA, FORNYBARENERGI OG FORURENSNING

Stimulere til bevissthet rundt, og legge til rette for at landbruket i kommunen kan opprettholde og utvikle produksjonen med en klimavennlig driftsform. Stimulere til effektive forurensningstiltak for renere vassdrag i Rælingen.

4.4.1 Skogbruk

Delmål 4.4 A: Kommunen skal opprettholde karbonlageret i skogen gjennom aktiv, bærekraftig skogpolitikk

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Produktive skogarealer	Ved tiltak/utbygging som berører skog skal hensynet til skogens bonitet synliggjøres og vurderes mot øvrige hensyn.	RKL + Utbyggingservice	Arbeidstid	Løpende
II	Målrettet skogkultur	Informere om foryngelsesplikten og oppfordre til tette foryngelser ved behandling av hogstmeldinger. Gjennomføre prosjekter og drive oppsøkende virksomhet for økt ungsogpleie og plantetetthet.	RKL	Arbeidstid + NMSK	Løpende
III	Norsk trevirke i kommunale bygninger	Det skal foreligge en vurdering om tre egner seg som byggemateriale i prosjektet ved alle kommunens nybygg. Vurderingen skal gjøres i miljøprogram for bygg- og anleggsprosjekter.	Eiendom – og rådmannskontor	Arbeidstid	Løpende

4.4.2 Jordbruk

Delmål 4.4. B: Bevisstgjøre aktører i landbruket på klimagevinsten ved ulike driftsmetoder, og oppfordre og informere om muligheter og støtteordninger knyttet til dette

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Klimasmart landbruk	Kommunen skal informere om fordelene ved, og oppfordre bønder til å søke på støtteordninger til tiltak som gir klimagevinst, gjennom kommunes og Regionkontor landbruk sine nettsider.	RKL	Arbeidstid	Løpende
II	Miljøvennlig håndtering av husdyrgjødsel	Bygge kunnskapen om kompostering og håndtering av husdyrgjødsel.	RKL	Prosjekt	2018

4.4.3 Fornybar energi

Delmål 4.4 C: Rælingen skal ha bærekraftig energiproduksjon i landbruket

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Bioenergi fra landbruket	Kommunen skal gi veiledning om grunnlag for bioenergitiltak basert på landbrukets ressurser.	RKL	Arbeidstid	Løpende

4.4.4 Forurensning

Delmål 4.4 D: Vannkvaliteten i vassdragene skal ligge innenfor tiltaksklasse I og II – jf. EUs vanndirektiv.

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Beredskapsplan	Kommunen skal ha en beredskapsplan knyttet til ekstremvær forårsaket av klimaendringer.	RKL	Arbeidstid	Løpende
II	Rådgivning	Økt stimulering til utbedring av hydrotekniske anlegg for å hindre avrenning fra landbruket.	RKL	Arbeidstid + SMIL	Løpende

4.5 HOVEDMÅLSETTING FOR FRILUFTSLIV OG FOLKEHELSE

Tilrettelegge for økt bruk av friluftslivsområder i folkehelsearbeidet

Delmål 4.5 A: Kommunen skal være en brobygger mellom jord- og skogbruk som næring og friluftslivsinteresser og bidra til å tilrettelegge for økt bruk av friluftslivsområder for kommunens og regionens innbyggere.

ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Tilrettelegge for bruk av Østmarka	Kommunen skal sammen med grunneiere tilrettelegge for økt bruk av Østmarka, i forståelse med aktiv skogsdrift.	Idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv (IFF)	Arbeidstid	Løpende
II	Informasjon om landbruk og friluftaktiviteter	Kommunen skal i samarbeid med grunneierne informere om landbruket og kulturlandskapet i forståelse med friluftaktiviteter.	Kultur	Arbeidstid + SKILT	Løpende

4.6 HOVEDMÅLSETTING FOR BEREDSKAPSPLANEN
Gjennomføre en god håndtering av kriser i landbruket

Delmål 4.6 A: Følge beredskapsplanen slik den beskriver prosedyrer					
ID	Navn på tiltak	Kort beskrivelse	Ansvarlig enhet	Kostnad	Når
I	Evaluering	Evaluere og gjennomgå landbrukets beredskapsarbeid årlig.	RKL	Arbeidstid	Periodevis
II	Oversikt av tilgjengelig redskaper	Kommunen skal holde en oversikt over redskaper i landbruket som kan være til hjelp ved skogbrann i kommunen.	RKL	Arbeidstid	Periodevis